

Försummad Kungsskjuts

Kungsskjuts = På en innehavare av visst slags jord (krono- och skattehemman) vilade fram till 1878 skyldigheten att vid anfordran, prestera skjuts då konungen, drottningen, medlem av konungahuset och hovet var på resa. (Nordisk familjebok, 1911)

Bönderna Jan Carlsson och Anders Andersson i Tjulsta i Veckholm, blev år 1850 instämda till tinget för att de inte uppfyllt sitt ansvar att gemensamt tillhandahålla en häst för att den 12 september skjutsa Hennes Majestät Änkedrottningen Désirée, mellan Enköping och Wellinge, en sträcka på 1 mil.

Jan och Anders var dock oeniga om vems tur det var att fullgöra kungsskjutsen med påföljd att ingen av dom infann sig och en ersättare fick snabbinkallas, nämligen fjärdingsmannen Johan Eklund, som mot en ersättning av 2 Riksdaler Banco skjutsade änkedrottningen.

Både Jan och Anders erkände båda att de hade fått bud om kungsskjutsen. Anders bestred dock allt ansvar för försummelsen eftersom det enligt uppgjord turordning varit Jan som skulle ha skjutsat. Jan, å sin sida, erkände att det var han som stod i tur men att han borde varit befriad och ingav som motivering ett intyg utställt av kronolänsmannen Johan Holmstrand i Hummelsta, Löt. Intyget var utställt endast några dagar innan tinget avhölls.

Betyget innehöll en beskrivning av att Holmstrand hade rekviderat en skjutshäst från Jan Carlsson 2 år tidigare när han hade arresterat arbetskarlen Jan Djurling för stöld och transporterat Djurling till närmaste fjärdingsman. För denna insats skulle Jan Carlsson få räkna sig till godo en Krono- eller Kungsskjuts. Som vittnen återopade Holmstrand fjärdingsmannen Ericsson i Veckholm, bonden Carl Stickelsson i Väppeby och dragonen Tiger i Tjulsta som alla varit närvarande vid fasttagandet av Djurling.

Rätten fastställde att det varit Jans tur att skjutsa och friade därför Anders helt och hållet. Jan däremot hade inte vid ifrågavarande tillfälle styrkt att han var befriad ifrån kungsskjutsen och dömdes därför dels till en Riksdaler och 32 shilling Banco i böter att betalas, hälften till Veckholms sockens fattigkassa och hälften till Veckholms kyrka, samt att ersätta kostnaden för den extrainkallade kungsskjutsen.

I Wikipedia – den fria encyklopedin finns bl.a. följande att läsa om änkedrottningen:

"Désirée var född i Frankrike och hustru till Karl XIV Johan och sedan han valts till svensk tronföljare vistades Désirée 1811 en kort tid i Sverige. Hon återvände sedan till Paris eftersom hon inte trivdes så bra i Sverige. Först 1823 bosatte hon sig varaktigt i Sverige och kröntes som svensk drottning 21 augusti 1829.

Det sägs att hon som 73-årig, dvs samma år som händelsen ovan, ville göra en sista resa hem till Frankrike med ett fartyg från Karlskrona över Östersjön - trots att hon var mycket rädd för havet - men att hon ändrade sig helt tvärt och återvände till Stockholm. Anledningen till detta lär ha varit följande: Drottningen, som bara pratade franska, frågade en sjöman på sitt modersmål: "Stormar det på havet idag?" och sjömannen svarade då med de enda två ord han kunde på franska: "Oui, Madame" (Ja, frun) och när hon hörde detta bestämde hon sig för att stanna kvar i Sverige.

I Sverige levde hon ett tämligen isolerat liv. Hon var mest känd för att göra natt till dag och dag till natt samt för att hon hade oerhört svårt för att passa tider."